

EFSA hírek

Xylella fastidiosa: „Együtt meg tudjuk találni a megoldást”

Az egész EU területét veszélyezteti a *Xylella fastidiosa*, és minél inkább együtt dolgozik a tudományos közösség ebben a kérdésben, annál gyorsabban fogunk megoldást találni ennek a kártevőnek a leküzdésére.” Így foglalta össze Claude Bragard, az EFSA Növényegészségügyi Testületének elnöke az ezen a héten Korzikán tartott *X. fastidiosa* konferencia fontosságát.

A világ minden tájáról körülbelül 350 növényegészségügyi szakember vett részt a konferencián, ahol két napon át intenzív megbeszéléseket folytattak arról, hogy a tudomány hogyan segíthet megoldásokat találni a növényi kártevő ellen, amely egész Európában környezeti és gazdasági károkat okoz. A történeteket több száz ember követte az esemény különleges élő internetes közvetítésén keresztül.

Bragard professzor dicsérte a konferencia résztvevőinek elkötelezettségét, mondván: “A tudományt nem tarthatják elefántcsont toronyban, és akkor használják jobban, ha megosztják a kollektív tudás bővítése érdekében.”

Giuseppe Stancanelli, az EFSA növényegészségügyi csoportjának vezetője hozzátette: “A két évvel ezelőtti Mallorcán tartott esemény után ez egy újabb sikeres konferencia volt, ahol szakértők százai gyűltek össze számos országból, hogy megvitassák, mit tudunk a *Xylelláról*, és milyen kutatásokat kell még elvégezni.

„Amit ma tudunk, előkészíti az utat az újabb kutatások és új tudományos eredmények priorizálásához, hogy jobban megértsük és kontrollálni tudjuk a világ egyik legveszélyesebb növényi baktériumát.”

Food Safety News

Nebraskai hizlalótelepek felkészülnek az új európai E. coli vakcina tesztelésére

Dan Flynn, 2019. október 01.

Folyamatban van a harmadik E. coli O157:H7 vakcina kereskedelmi célú kifejlesztése szarvasmarhák számára az emberi betegségek megelőzése érdekében, és hamarosan megkezdődik a Nebraskában a terepi kísérletek.

Két, 2010 óta Észak-Amerikában kifejlesztett vakcina bebizonyította hatékonyságát, ám különféle okok miatt, beleértve a költségeket is, a kereslet irántuk továbbra is korlátozott a piacon.

Egy skót vállalkozás, amelyet a Rosin Technologi-

es vezet, a Moredun Kutatóintézettel, a skót Rural College-dzal és az Edinburgh-i Egyetem Roslin Intézetével egyetértésben elfogadott egy kereskedelmi finanszírozási megállapodást a harmadik vakcina kifejlesztésére.

A Roslin Technologies vezérigazgatója, Simon Wheeler a projekt vezetője. A kutatás vezetői, David Gally a Roslin Intézet professzora és Tom McNeilly a Moredun Kutatóintézettől jelentős mértékben fognak hozzájárulni a projekthez.

„Dr. David Gally és Dr. Tom McNeilly kiterjedt kezdeti kutatásokat végeztek a vakcinával kapcsolatban” - mondta Wheeler. “Olyan alapvető kutatást végeztek, amely a vakcina működésének és a mögöttes alapvető tudomány megértéséhez szükséges.”

Wheeler szerint a csapat érintetlen marad, ahogy a vakcina eléri a kereskedelmi fejlesztés szakaszát.

Az új finanszírozási megállapodás szerint a Roslin Technologies kétlépcsős validálási kísérleteket fog végezni 2020 májusától szeptemberéig Nebraskában.

„Ennek a vakcinának a legnagyobb piaca az USA és Dél-Amerika” - mondta McNeilly. “A kereskedelmi életképesség érdekében bizonyítani kell, hogy a vakcina működik az ő rendszerükben.

„Csodálatos az együttműködés az USDA-val, akik hozzájárultak ahhoz, hogy terepi kísérleteket végezzünk Nebraskában a Roslin Technologies segítségével.”

A harmadik vakcina engedélyeztetéséhez pozitív eredményekre lesz szükség egy nagyszabású kísérletből, beleértve az amerikai hizlalótelepeken végzeteket. McNeilly és Gally tervezi meg és hajtja végre a terepi kísérleteket, figyelemmel kíséri a szarvasmarhákat, beadja a vakcinát és összegyűjti az adatokat.

„Örülök, hogy a Roslin Technologies beruházott ebbe a vakcinába, mivel ez lehetővé teszi, hogy a több mint egy évtizedes munka, befektetés és kutatás a következő szakaszba léphessen” - mondta Gally.

Hozzátette, hogy a beruházás azt jelenti, hogy a skót csapat “fel tud építeni egy együttműködést az amerikai partnerekkel a vakcina működésének megértése érdekében.”

A kísérleti vakcina úgy működik, hogy korlátozza E. coli O157:H7 szarvasmarhából történő kibocsátását, illetve az átvitelt köztük. Bár a baktériumok nem károsítják a szarvasmarhákat, a gazdákat és állattenyésztőket ösztönözni fogják az állatok fertőzés elleni beoltására, hogy elkerüljék az emberek jövőbeli károsodását.

A csapat olyan eredményekben reménykedik, amelyek hatékonyabbak és megfizethetőbbek, mint az USA-ban és Kanadában kifejlesztett két vakcina.

A kereskedelmi szakaszba lépéskor a Rosin Technologies a technológiai vezetőjét, Jacqui Matthews professzort tette a vakcina projekt általános felelőssévé.

Az E. coli O157:H7 az Escherichia coli baktériumfajta egyik szerotípusa, és annak egyik Shiga toxint termelő típusa. Emberi megbetegedéseket okoz, különösen élelmiszer-eredetű betegségeket, szennyezett és/vagy nyers ételek fogyasztása révén, ideértve a pasztörizálatlan tejet és az elégtelenül hőkezelt darált marhahúst.

Az Egyesült Királyság, Argentína és Svédország mellett az Egyesült Államokban található meg a kórokozó virulensebb törzseinek csoportjai. A Roslin Technologies szerint az E. coli O157:H7 1-10 fertőzést okoz 100.000 emberenként.

Az emberek akkor vannak veszélyben, ha érintkezésbe kerülnek szarvasmarha ürülékkel, vagy közvetett érintkezésbe kerülnek szennyezett vízzel, élelmiszerrel vagy környezettel. A baktérium által termelt toxinok miatt az E. coli O157: H7 bármit kiválthat a hasmenéstől a veseelégtelenségig.

A klórpírifosz jóváhagyásának megújítása ellen szavazott az EU

Az európai tisztviselők a klórpírifosz és a klórpírifosz-metil jóváhagyásának megújítása ellen szavaztak. A klórpírifosz és a klórpírifosz-metil rovarirtó szerek, amelyeket számos növényfajta alkalmaznak a kártevők elleni küzdelem során. A klórpírifosz-metilt a tárolt gabonafélék kezelésére is használják.

A múlt héten a Növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok (PAFF) állandó bizottságának ülésén a tagállamok két végrehajtási rendelettervezetről szavaztak, amelyek arra tették javaslatot, hogy a jóváhagyásokat ne újítsák meg. A bizottság megvitatta a metalaxil-M és a foramszulfuron megújítását, valamint az Lcisztein jóváhagyását is.

Az újonnan kinevezett egészségügyi és élelmiszerbiztonsági biztos, Stella Kyriakides üdvözölte a klórpírifoszról szóló határozatot.

Amint az Európai Bizottság hivatalosan elfogadja a szabályozást, ami 2022 januárjában várható, a tagállamoknak vissza kell vonniuk a hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek minden engedélyét. Az országok maximum három hónapos türelmi időt adhatnak a végleges tároláshoz, felszámoláshoz és felhasználáshoz. Ezt követően ilyen termékeket nem szabad Európában forgalomba hozni vagy felhasználni.

A döntést kampánycsoportok támogatják

A klórpírifosz egy Európában általánosan alkalmazott rovarirtó, és maradványai jelen lehetnek gyümölcsökben, zöldségekben, gabonafélékben és tejtermékekben, valamint az ivóvízben is.

Genon K. Jensen, az Egészségügyi és Környezetvédelmi Szövetség (HEAL) ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a tilalom „nagy győzelem” a gyermekek és a jövő nemzedékek egészséges fejlődése szempontjából.

„Noha nem tudjuk meg nem történné tenni a több évtizedes expozíciót ezeknek az anyagoknak és a kapcsolódó idegrendszeri fejlődési hatásokat, az új Bizottság gondoskodhat arról, hogy ez nem történik meg más anyagokkal, elkötelezve magát, hogy csökkentse Európa peszticidektől való függőségét, és az értékelési folyamatok során foglalkozik a fennmaradó kiskapukkal.”

Angeliki Lyssimachou, a Pesticide Action Network Europe tudományos irányvonalának tisztviselője szerint az emberi egészséget az ipari érdekek és a mágnáshozon fölé helyezték.

„Elsőprő mennyiségű bizonyítékra volt szükség ahhoz – bizonyítva, hogy a klórpírifosz rovarirtók agyi toxicitást okozhatnak gyermekeknél –, hogy az Európai Bizottság javaslatot tegyen a tilalomra; ha a tagállamok ellene szavaztak volna, az teljes kétségbeesésbe kergette volna az európai polgárokat.”

Nabil Berbour, a SumOfUs kampányvezetője szerint az európai polgárokat egyre inkább aggasztják a tányérjaikon található veszélyes peszticidek.

„Az EU a világ legnagyobb egységes piaca és a legerősebb kereskedelmi hatalom, ezért reméljük, hogy ez a tilalom előkészíti az utat más tilalmakhoz a világ többi részén.”

2019 áprilisában az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) és a tagállamok megvitatták a klórpírifosz és a klórpírifosz-metil humán egészségügyi értékelését. A szakértők az emberi egészséggel kapcsolatos aggályokat találtak a lehetséges genotoxicitás és fejlődési neurotoxicitás miatt. A Bizottság ezután felhatalmazta az EFSA-t, hogy nyújtson be nyilatkozatokat a legfontosabb megállapításokról a két anyag egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Augusztusban az EFSA megerősítette, hogy az egészséggel kapcsolatos aggodalmakat azonosítottak, és a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet meghatározni az expozíció biztonságos szintjét. Az ügynökség arra a következtetésre jutott, hogy az uniós jogszabályok egészségre vonatkozó kritériumai nem teljesülnek.

A Bizottság olyan rendelettervezetet vitat meg a tag-

államokkal, amely a klórpírifosz és a klórpírifosz-metil legmagasabb megengedett szermaradvány-szint (MRL) értékét élelmiszerekben és takarmányokban a legalacsonyabb, analitikai laboratóriumokban még mérhető szintben állapítaná meg. A szavazás 2020 februárjában várható.

A helyzet az Egyesült Államokban

A klórpírifoszt betiltották Hawaiiiban és Kaliforniában, a New York-i tiltás pedig a kormányzó aláírására vár.

Kristin Schafer, a PAN North America ügyvezető igazgatója azt mondta, hogy az EU vezetői követik a tudományt, és a peszticid-ipar nyomása ellenére kiálltak a lakosság és a környezet egészségéért.

„Sajnos az Egyesült Államok kormánya nem ennyire erős az ilyen nyomással szemben. Környezetvédelmi Hivatalunk politikailag kinevezett vezetői semmibe vették saját tudósai ajánlásait, és csak néhány héttel a Dow képviselőivel 2017 elején folytatott találkozó után megváltoztatták a cég által gyártott klórpírifosz tervezett tilalmát” - mondta.

„Ez az ipari nyomásnak való hajbókolás az USA gyermekeinek egy újabb generációját teszi ki feleslegesen egy agykárosító növényvédő szernek. Folytatni fogjuk az állami szintű fellépés támogatását ebben az országban, és szívből gratulálunk az EU országoknak ahhoz, hogy a helyes dolgot teszik.”

A klórpírifosz az Egyesült Államokban az olyan terményeken széles körben alkalmazott növényvédő szer, mint például az alma, az eper, a cseresznye, a körte, az őszibarack, vagy a nektarin.

„Az amerikai gyermekek és mezőgazdasági dolgozók ma nem lennének kitéve ennek a veszélyes peszticidnek, ha a Trump EPA nem hagyta volna figyelmen kívül saját tudósainak tanácsát, és nem hajolt volna meg mezőgazdasági vegyipar előtt” - mondta Ken Cook, a környezetvédelmi munkacsoport elnöke.

„Miért van az, hogy a francia, német és olasz gyerekeket megvédi az agykárosító vegyi anyagtól, míg az amerikai gyerekek továbbra is ki vannak téve neki?”

Nő az esélye a Brexit élelmezési normákra gyakorolt negatív hatásának

A Public Health Wales szerint nőtt annak az esélye, hogy a Brexit negatív hatással lesz az élelmezési normákra.

A dokumentum január óta gyűjtött bizonyítékokkal vizsgálja a Brexit esetleges hatásait az emberek egészségére és jólétére Walesben. 2016 júniusában az Egyesült Királyság népszavazást tartott és az Európai Unóból való kilépésre szavazott, amely lépés

Brexit néven vált ismertté.

A dokumentum megállapítja, hogy bizonyos negatív hatások, például az élelmiszer-előírásokkal vagy a környezetvédelmi szabályozással kapcsolatosak esélye lehetségesről valószínűre nőtt. Ez a változás nagyrészt annak köszönhető, hogy az Egyesült Államok közzétett kereskedelmi célkitűzései esetlegesen negatív hatással lehetnek az élelmiszer-előírásokra.

Kath Dalmeny, a Sustain vezérigazgatója korábban azt mondta, hogy a kutatások azt mutatták, hogy az Egyesült Királyság lakossága nem adná fel az élelmiszer-előírásait egy Egyesült Államokkal kötött kereskedelmi megállapodásért.

„Az Egyesült Királyság fogyasztói tudják, hogy klóros mosásokat, hormoninjekciókat és túlzott antibiotikum használatot alkalmaznak a rossz higiénia és állatjóléti körülmények elfedésére. Azt akarjuk, hogy a Brexit után a legjobb élelmiszer-minőségért versenyezzünk, és továbbra is nyomást gyakorlunk a kormányra, hogy megvédje ételleinket és a mezőgazdasági termelők megélhetését.”

A Public Health Wales jelentése szerint az élelmiszer-ellátásra gyakorolt jelentős negatív hatás valószínűsége is a lehetségesről a valószínűre nőtt. Ennek oka a megállapodás nélküli Brexit növekvő esélye, ami rövidtávon az élelmiszer-ellátás megszakadásához vezethet.

Az élelmiszerbiztonsági rendszerre gyakorolt negatív hatások esélye valószínű, az élelmiszer-biztonsági szabályozás esetében lehetséges. Ezek nem változtak a legutóbbi jelentésben.

Mark Bellis professzor, a Public Health Wales Irányvonal és Nemzetközi Egészségügyi igazgatója elmondta, hogy könnyű elfelejteni, hogy a Brexit olyan kérdés, amely máris sok emberre van hatással az országban.

„Ez az, amiért a Public Health Wales két értékelést készített arról, hogy a Brexit hogyan befolyásolhatja a Walesben élő emberek egészségét és jólétét. Legutóbbi értékelésünkben kevés bizonyíték van a pozitív hatások valószínűségének változására januárban elvégzett legutóbbi elemzésünk óta. Másrészt láttuk, hogy az egyéb, potenciálisan negatív eredmények valószínűsége nőtt.”

A beszámoló megállapításai azt sugallják, hogy míg a Brexit az egész lakosságot érinti, lehetnek olyan sérülékeny csoportok, amelyek különösen érintettek lehetnek. Ilyenek lehetnek például az idős emberek és azok, akik krónikus betegségben szenvednek vagy fogyatékosok, akiknek hozzáférésre van szükségük gyógyszerekhez és egészségügyi és szociális ellátáshoz, és akiknek a jövedelme alacsony lehet.

Szerkesztette: Szunyogh Gábor